

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 144 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til arvelov for Grønland.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 4535).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Elias Lauf: Jeg vil blot fremkomme med en sidste bemærkning i forbindelse med denne tredje behandling af forslag til arvelov for Grønland.

En arvelov for Grønland har været tiltrængt som følge af befolkningens kulturelle udvikling og indførelsen af en ny samfundsordning. I gamle dage var det således, at arvingerne selv tog sig af fordelingen af den afdødes efterladenskaber uden indblanding udefra, men oprettelsen af syssleretterne i 1925, oprettelsen af kredsretterne efter den sidste verdenskrig og indførelsen af nyordningen i Grønland har gjort en arvelov påkrævet.

Spørgsmålet har været indgående behandlet både i landsrådet og ude blandt befolkningen i Grønland, og indholdet af lovforslaget er ikke længere nyt for befolkningen deroppe. Kredsdommerne har benyttet den ikke vedtagne lov i mere end 2 år med en vis tilfredshed.

Lovforslaget har været behandlet i udvalget og er undergået visse forbedringer i overensstemmelse med ønsker fra landsrådet, og jeg tror, det vil blive til stor hjælp for skifteretternes arbejde.

En yderligere udsættelse af lovforslagets vedtagelse er ikke ønskelig. Jeg vil derfor tillade mig at anbefale lovforslaget, som det nu foreligger, til vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 142 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om autorisation af elektroinstallatører m. v.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 4717, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 1227).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Udvalgets ordfører (Th. Mikkelsen): Der har været holdt et udvalgsmøde mellem anden og tredje behandling, og ministeren har stillet et ændringsforslag, der fastsætter lovens ikrafttrædelsesdato til 1. juli 1958. Jeg skal på udvalgets vegne anbefale det.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 142 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring i lov om vurdering af landets faste ejendomme.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 4140, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 895).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *finansministeren*:

Til § 11.

I den foreslåede nye § 61 affattes stk. 1 således:

„*Stk. 1.* I tilfælde, hvor ændring af en grundværdiansættelse påvirker størrelsen af grundbeløb eller af fikseret ældre grundstigning, og hvor en forinden ændringen i henhold til reglerne i nærværende lov foretaget fordeling af grundbeløb eller af fikseret ældre grundstigning derfor må omgøres, skal denne omgørelse ikke berøre de grundbeløb eller de beløb for fikseret ældre grundstigning, der ved fordelingen er tildelt de fra moderejendommen udstykkede og særskilt vurderede arealer, idet hele forhøjelsen eller nedsættelsen af moderejendommens grundbeløb eller den fikserede ældre grundstigning henføres til restejendommen. I tilfælde, hvor de fra moderejendommen udstykkede og særskilt vurderede arealer ikke eller ikke alle er afhændet, kan ejeren begære, at ændringen i moderejendommens grundbeløb eller den fikserede ældre grundstigning i stedet for alene at blive henført til restejendommen fordeles på denne og de andre ikke afhændede dele af moderejendommen efter forholdet mellem de forskellige deles grundbeløb. Ejersens begæring må være indgivet til oppebørselsmyndigheden senest på månedsdagen efter datoen for meddelelsen fra oppebørselsmyndigheden om den ændrede grundbeløbsfordeling.“

Bemærkninger.

Som følge af den afsagte højesteretsdom vedrørende grundværdiansættelsen for huslejereregulerede ejendomme foretages der for tiden en revision af de ved 10. almindelige vurdering pr. 1. oktober 1950 foretagne grundværdiansættelser. Det kan ikke anses for udelukket, at der også efter 1. september 1958 sker revision af grundværdiansættelser ved 10. almindelige vurdering med den virkning, at der skal ske omberegning af den for de pågældende ejendomme beregnede fikserede ældre grundstigning. Det foreslås derfor, at

reglen i den foreslåede ny § 61, stk. 1 — på samme måde som tilfældet er i den nugældende grundstigningsskyldlovs § 10 — udvides til også at omfatte de tilfælde, hvor omberegningen af den fikserede ældre grundstigning skal ske efter, at fordeling af denne i anledning af udstykning har fundet sted.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Udvalgets ordfører (Holger Eriksen): Med hensyn til de henvendelser, som udvalget har modtaget, vil jeg gerne gøre en almindelig bemærkning. Det er naturligvis enhver organisations, ja, enhver borgers ret at rette henvendelse til et folketingsudvalg både mellem første og anden og mellem anden og tredje behandling. Hvad det sidste angår, bør reglen dog være den, at den, der benytter denne regel, kun gør det, fordi han synes, at der ikke er taget tilstrækkeligt hensyn til det, han har anført mellem første og anden behandling, og derfor igen finder anledning til at understrege sine synspunkter, eller også fordi vedkommende ikke har været opmærksom på, at forslaget behandlede. I modsat fald forsinkes og forhales arbejdet uendeligt. Jeg kan vel forstå, at private personer, der måske ikke følger lovgivningsarbejdet så nøje, kan komme med sidste postombæring, men jeg kan ikke undlade at udtrykke min forbavselse over, at Den danske Købstadforening først reagerede for 14 dage siden på et lovforslag, der allerede blev fremsat i december måned. For øvrigt kan det ene af de to punkter, som foreningen har ønsket ændret, ordnes rent administrativt. Jeg vil også gerne sige til Dansk Idræts-Forbund, der synes at forudsætte, at udvalget ikke har behandlet forbundets første henvendelse, at en sådan antagelse naturligvis ikke er rigtig. Den første henvendelse er blevet behandlet på nøjagtig samme måde som alle andre henvendelser.

Om de to ændringsforslag i tillægsbetænkningen kan jeg i øvrigt sige, at de er af redaktionel karakter, og jeg anbefaler dem til vedtagelse. Hvad angår ændringsforslaget uden for tillægsbetænkningen, kan jeg sige, at da det har vist sig, at der som følge af den afsagte højesteretsdom ved-

[**Holger Eriksen.**]

rørende grundværdiansættelsen for huslejerregulerede ejendomme stadig sker ændringer af vurderingen af 1950, er ændringen nødvendig af hensyn til de tilfælde, hvor der er sket en udstykning; ellers vil det gå således, at den ene part får alle goderne, og den anden part får alle byrderne.

Jeg anbefaler samtlige 3 ændringsforslag til vedtagelse.

Thorkil Kristensen: Jeg anbefaler, at man undlader at stemme ved afstemningen om ændringsforslagene.

Thestrup: Også jeg vil på mit partis vegne opfordre til, at man undlader at stemme ved afstemningen om de stillede ændringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Ændringsforslaget uden for tillægsbetænkningen af *finansministeren* (se sp. 4901) vedtoges enstemmigt med 78 stemmer; 67 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 1 i tillægsbetænkningen vedtoges enstemmigt med 78 stemmer; 68 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2 i tillægsbetænkningen betragtedes herefter som *vedtaget* med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 1.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Udvalgets ordfører (Holger Eriksen): Jeg ved ikke, om man kan sige, at dette lovforslags vedtagelse betegner en milepæl på grundskyldlovgivningens vej, men i hvert fald er det en kilometerpæl. Det betyder langtfra, at der er gennemført fuld grundskyld; det betyder heller ikke, at der er gennemført fuld grundstigningsskyld, men

man kommer hermed et ikke uvæsentligt skridt videre frem.

Det tidligere fejlvurderingstillæg var i enhver henseende irrationelt og er blevet reduceret til kun at udgøre 10 pct. af den del af ejendommens grundbeløb, der højst udgør 1 kr. pr. m². Til gengæld har man bevaret konjunkturtillægget, der ikke blot giver dækning for konjunkturstigningen, men også for en ikke uvæsentlig del af den samfundsskabte værdistigning; det er dog naturligvis et fremskridt, at man nu tager 4 pct. i stedet for 3 pct. af den konstaterede værdistigning minus tillægget. Jo mere renten falder, des stærkere vil det føles, og det er mit håb, at det vil føles så stærkt, at det vil svække lysten til at spekulere i prisstigning på grundværdier i den kommende tid.

Alligevel vil man ikke kunne blive stående her. Man må komme dertil, at al prisstigning på jord, der ikke er arbejdsskabt, bliver samfundets ejendom. Rom blev imidlertid ikke bygget på én dag, og grundskyldlovgivningen kræver også sin tid; men så længe det bare går i den rigtige retning, har man lov til at være optimist.

Jeg anbefaler lovforslaget til vedtagelse.

Thorkil Kristensen: Jeg finder ingen anledning til at holde nogen lang principiel tale ved denne lejlighed.

Ved første behandling gjorde jeg rede for, hvorfor venstre ikke kunne tiltræde de udvidelser af grundstigningsskylden, som er det centrale i det foreliggende lovforslag. Ved anden behandling fremhævede jeg, at da disse udvidelser var blevet fastholdt under udvalgsbehandlingen, kunne vi ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse. Jeg skal derfor på venstres vegne anbefale at stemme mod lovforslaget.

Thestrup: Heller ikke jeg skal her ved tredje behandling af lovforslaget gå ind i en større debat, hverken om principperne for grundstigningsskyldlovgivning eller om den udformning, som disse principper har fået i det foreliggende lovforslag; men jeg vil dog gerne sige et par ord for ligesom at trække mit partis stilling til lovforslaget op.

Mit partis stilling er ganske klar. Vi har

[Thestrup.]

fra første færd sagt, at vi er imod disse principper. Vi er enige i, at den samfundsskabte værdistigning på jord bør inddrages af samfundet, men vi vil ikke være med til at inddrage noget som helst mere end det, der virkelig er samfundsskabt, og i alle de tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt en værdi er samfundsskabt, er det vor opfattelse, at tvivlen skal komme den private mand til gode.

Selve lovens synspunkt: inddragelse af den samfundsskabte værdistigning gennem en beskatning af den stigning i jordprisen, der konstateres ved de periodiske vurderinger, er forkert. Hertil er der to grunde. For det første er vurderingerne uholdbare; for det andet vil det, når der er stærk efterspørgsel efter jord, blive køberen — som jo ikke har haft nogen gevinst — der kommer til at betale grundstigningsskylden, medens sælgeren indkasserer hele den samfundsskabte værdistigning. Ingen regler i grundstigningsskyldlovgivningen har hidtil kunnet ændre ved dette forhold, og jeg tvivler om, at de foreslåede regler vil bevirke nogen ændring deri.

Hertil kommer, at loven giver et så ringe udbytte, som den gør, medens den kræver en stor og meget besværlig administration. Denne lovgivnings stilling lige på kanten af det grundlovsstridige vil antagelig foranledige retssager mod staten. Vi har på vor side hele den juridiske sagkundskab — jeg henviser til de artikler, der er skrevet af professorerne Vinding Kruse og Illum — og i befolkningen vokser modstanden mod denne lovgivning. Det er ikke længere blot grundejerne i byerne, der er imod den; nu kommer modstanden også fra landbrugerne, gartnerne, kolonihavefolkene og, ikke mindst, fra de små grundejere i byernes omegn. Jeg er sikker på, at modstanden mod denne lovgivning vil vokse, og at vi en dag kommer til at ændre den fra grunden af.

Jeg anbefaler at stemme mod lovforslaget.

Aage Fogh: Jeg vil gerne anbefale, at man stemmer for lovforslaget, som jeg anser for at være et betydeligt fremskridt. Jeg er ganske uenig med den ærede sidste taler. Det ærede medlem hr. Thestrup påstår, at man gennem denne lovgivning vil

inddrage værdier, som ikke er samfundsskabte; det er tværtimod min opfattelse, at lovforslagets bestemmelser vil være en garanti for, at kun værdier, der virkelig er samfundsskabte, i denne omgang bliver inddraget. Derfor anbefaler jeg, at man stemmer for det foreliggende lovforslag.

Helge Madsen: Også jeg vil anbefale at stemme for lovforslaget om grundstigningsskyld, som det nu foreligger. Jeg er ikke uenig med det ærede medlem hr. Thestrup i, at der er en stor administration forbundet med loven, og at den vil give et ringe udbytte. Men som jeg nævnte ved anden behandling, er det i og for sig ikke det økonomiske udbytte af loven, som interesserer; det er de virkninger, som ligger i den sænkning af jordprisen og den standsning — eller bremsning i hvert fald — af jordspekulationen, som loven kan medvirke til, der har den største betydning.

Når det ærede medlem hr. Thestrup nævnte den store og besværlige administration, så afspejles dette jo i nogen grad i lovforslagets paragraffer, som vi nok kan sige er lange og udviklede. Det hænger sammen med, at en lovgivning om grundstigningsskyld er langt sværere at udforme, langt sværere at administrere end det, som er retsforbundets mål på dette område: en lovgivning om fuld grundskyld.

Alfred Jensen: Jeg har ved første og anden behandling redegjort for mit partis stilling til det lovforslag, som nu kommer til afstemning. Jeg har i lighed med andre gjort opmærksom på, at de samfundsskabte grundværdier ikke bliver inddraget ved denne lovgivning, og at man heller ikke gennem grundstigningsskylden har mulighed for at inddrage de stigninger, der kommer fremefter. Jeg har endvidere påpeget, at den nye beskatning, der her gennemføres, kan komme til at ramme personer og grupper af medborgere, som ikke burde rammes. Jeg har nævnt kolonihavefolkene, jeg har nævnt lejerne og kritiseret, at man ikke drog omsorg for, at de byrder, der flyder af denne lovgivning, bliver elimineret ved ændringer i den øvrige skattelovgivning.

Når jeg har sagt dette, vil jeg tilføje, hvad jeg har givet udtryk for før, at vi

[Alfred Jensen.]

trods disse mangler og trods disse kritiske bemærkninger vil stemme for lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 87 stemmer mod 60; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning om godkendelse af „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“s regnskab for regnskabsåret 1956-57.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4634).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sagen sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslaget til folketingsbeslutning

vedtoges enstemmigt med 148 stemmer.

Formanden: Der vil nu blive givet finansministeren meddelelse om denne vedtagelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov om apotekervæsenet.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4761).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1-3 og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Politiets ledelse m. v.).

(Første behandling findes i tidenden sp. 4371, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1117).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Edel Savnte): Udvalget indstiller enstemmigt lovforslaget til vedtagelse uforandret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om forbud mod visse fyrværkeriartikler.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3349, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1115).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.